

4. Ders Çalışma Kâğıdı (Kültürel)

GÜNÜN SORUSU

1. Kültür, Orta Asya'daki yaşam biçimini etkilemiş midir?
 - i) Orta Asya'daki Türk kültür öğeleri, kültürü, örf ve adetleri nelerdir?
 - ii) Yurt ve Pazırık halısı gibi kültürel öğelerin günümüzdeki karşılıkları nelerdir?

Neler bilmem gerekir?

Kültür, örf, adet, yurt, kurgan

Yurtlar

Kendini yurttan yaşayan bir çocuk yerine koyduğunda gezinirken etrafında bir ışık kaynağı aradın mı? Ya da ısınmak için bir alet? Günümüzde bir eve girdiğimiz zaman bu söylediğimiz şeyleri bulmak bir dakikamızı bile almaz. Peki, o zaman da bu durum böyle miydi? O günün şartlarını ve yurdu değerlendirerek bu soruya cevap verebilirsin.

- Sence insanlar yurtlarında ışık kaynağı olarak ne kullanıyordu?

- Yurdun içinde ısınmak için neler yapıyorlardı?

Yurdun içindeki malzemeleri tekrar hatırlamak için çalışma kitapçığının son sayfasında bulunan resmi telefonuna okutup, ekranda çıkacak olan Artırılmış Gerçeklik uygulamasını kullanarak etkinliği tamamlayabilirsin.

- Çadırın içerisinde gezinirken aşağıda yazan nesnelerin bazılarını görmüş olmalısın. Şimdi gözlerini kapatıp gördüklerini tekrar hatırlayarak kendine bazı sorular sormalısın. Bu malzemelerin neyden yapıldığını, ne işe yaradığını ve bu malzemeyi kullanan kişi hakkındaki görüşlerini paylaşman beklenmektedir.

	Neyden yapılmış	Ne işe yarıyor?	Kullanan kişi hakkında ne söyleyebilirsin?
Kopuz			
Ocak			
Ocak üstü			
Sac			
Bardak			
Baş (şapka)			
Kımız			

- Bugün evlerimizde kullandığımız eşyaları düşündüğümüzde Orta Asya'dakilerden çok farklı olduklarını görmekteyiz. Bugün bizim hayatımızda olan ama o zaman olmayan neler var? Bunu çizerek ya da yazarak anlatabilirsin.

- Yaklaşık 2000 yıl önce Orta Asya'da kurulan devletlerin günümüzdeki yaşantımızla benzer ve farklı yönleri bulunmaktadır. Bu benzerlik ve farklılıklara nasıl ulaşabiliriz?

Benzerlikler

Farklılıklar

****Bu karşılaştırmaları neye göre yaptığınızı ve hangi bilgi kaynaklarını yararlandığınızı belirtebilirsiniz.*

Pazırık Halısı

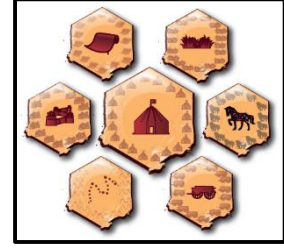

Dünyanın bilinen en eski halılarından biri olan Pazyryk Halısı, MÖ III. yüzyılda Asya Hun Türkleri tarafından dokunduğu kabul edilmektedir. Halı yaklaşık olarak 1.89x2 m ebatında olup, yün malzeme ve Türk düğüm tekniği ile (Gördes düğümü) dokunmuştur. Halıda hayvan figürleri ile bitkisel ve geometrik motifler kullanılmıştır. Pazyryk halısıyla ilgili daha önce yapılmış farklı yorumlar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Halının bazı noktalarında bulunan üçgen ve rozet şekilleri bir oyunun başlangıç noktaları olduğu ve zarla oynanan ilkel bir satranç oyunu olduğudur. Yani oyun için kullanılan bir halı olduğu söylenmektedir (<https://www.neoldu.com/ilk-turk-halisi-306h.htm>).
- Halının üzerinde bulunan 24 küçük kare 24 Oğuz boyu ile ilişkilendirilmektedir (<https://www.youtube.com/watch?v=-WyxUfZD8d4>).
- Halı kişi her ne yönden bakarsa baksın onunla yüz yüzeymiş gibi durmaktadır. Bunun da özel bir halı olduğu söylenmektedir (<https://aydinlik.com.tr/haber/pazirik-halisi-205621>).
- İyi yünden yapılmış olan bu kare halı atların üzerine koyulan eyeri örtmek için kullanılan bir “eyer halısı”dır (<http://www.buulke.com.tr/kultur-sanat/dunyanin-bilinen-ilk-halisi-turklerin-pazirik-halisi/4059>).

- Sizce halıyla ilgili farklı bakış açılarının ortaya çıkmasında etkili olan şeyler nelerdir?

- Kazılarda o döneme ait bir halı bulunmasını nasıl yorumlarsınız?

Pazırık halısını inceleyip yorumlarını ona göre yazmak için çalışma kitapçığının son sayfasında bulunan resmi telefonuna okutup, ekranda çıkacak olan Artırılmış Gerçeklik uygulamasını kullanarak etkinliği tamamlayabilirsin.

- Siz kazılar sonucunda böyle bir halıya ulaşırsanız;

Ne olduğunu düşünürdünüz?

Nasıl kullanıldığını düşünürdünüz?

Farklı yorumları okuduktan sonra düşünceniz değişir miydi?

- Orta Asya’da yaşayan insanların kültürel, coğrafi, siyasi ve ekonomik faaliyetlerini ve yaşam biçimleri hakkında farklı farklı kaynaklardan farklı bilgilere ulaştık. Bu bilgileri hatırladıktan sonra kendini Orta Asya’da yaşayan bir çocuğun yerine koyarak bir günlük tutmanı istiyorum. Günlükte kişiisel yorumlara ya da öğrendiğimiz bilgilere yer verebilirsin.

